

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή Γ' Λουκά – Λουκ. 7, 11-16. (19/10/2014)

Μνήμη θανάτου

Ο θάνατος είναι η κοινή μοίρα όλων των ανθρώπων. Μπροστά του οι κοσμικοί τίτλοι ευτελίζονται, τα αξιώματα απομυθοποιούνται, η αλαζονεία σβήνει, τα πλούτη πτωχαίνουν, το κάλλος μαραίνεται, ο άνθρωπος απογυμνώνεται από τα περιττά και στέκει απέριττος μπροστά σε μια πραγματικότητα για την οποία δεν πλάστηκε. Ο θάνατος τον βρίσκει, ενώ είναι ξένος με την φύση του, άγνωστος με την ουσία του. Γι' αυτό και ο θάνατος προκαλεί αποστροφή και φόβο, αποκρούεται ενστικτωδώς, απωθείται στο περιθώριο, λες κι αυτή η απώθηση θα τον νικήσει. Κι όμως, υπάρχει κάτι πιο φοβερό από το θάνατο· να χάνει μια μάνα το παιδί της!

Μπροστά σε μια τέτοια τραγική σκηνή βρίσκεται ο Κύριος, όπως την διηγείται το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα. Στην είσοδο της πόλης Ναϊν, ο Χριστός συναντά μία νεκρική πομπή. Πρόκειται για το ξόδι το μονάκριβου παιδιού μιας χαροκαμένης χήρας. Ο Χριστός την σπλαχνίζεται, της δίνει κουράγιο, με ένα Του λόγο ανασταίνει το παιδί και το αποδίδει στη μητέρα του ζωντανό και υγιές και όλοι δοξάζουν τον Θεό για το μέγα γεγονός.

Ο θάνατος δεν είναι δημιούργημα του Θεού. Είναι ανθρώπινη επιλογή. Προήλθε από την επιθυμία του ανθρώπου να αυτονομηθεί, να απομακρυνθεί από την πηγή της ζωής, το Θεό, νομίζοντας ότι μπορεί να ζήσει χωρίς Αυτόν. Κι όμως, η αγάπη του Θεού ήταν τέτοια και τόση, ώστε να μην αφήσει τον άνθρωπο στην κατάσταση της αιώνιου νεκρώσεως. Και αυτό είχε κόστος. Ο Θεός έγινε άνθρωπος, έζησε και πέθανε ως άνθρωπος και ο δικός Του θάνατος έγινε η αφορμή να θριαμβεύσει η ζωή, που πηγάζει από το κενό μνημείο και αφορά εκείνους που θα πιστέψουν σ' Αυτόν, θα πιστέψουν ότι μπορούν να νικήσουν τον θάνατο δι' Αυτού. «Ο θάνατος αποτελεί, πράγματι, την καταστροφή που συμβαίνει όταν ένα δημιούργημα απομακρύνεται από τον Δημιουργό του, την πηγή της ζωής. Ο θάνατος είναι η πιο ανθρώπινη από κάθε άλλη πράξη. Είναι το μοναδικό πράγμα που έχουμε από κοινού από την αρχή του κόσμου και εξής και είναι μια πράξη που εκφράζει ολόκληρη την αδυναμία και την ανικανότητα της κτιστής μας φύσης. Και όμως, διά του θανάτου και τίποτε λιγότερο, ο Χριστός έδειξε ότι ο ίδιος είναι Θεός. Και με τον τρόπο αυτό, χωρίς να υποβαθμίζεται η τραγωδία του θανάτου, ο Χριστός άνοιξε το δρόμο για να δούμε ένα βαθύτερο μυστήριο στον θάνατο. Στην πραγματικότητα έχει εξάπαντος μεταμορφώσει το θάνατο, καθώς εκείνο που κάποτε ήταν το τέλος, τώρα γίνεται η αρχή»¹

¹ p. Jonn Behr, Ομιλία, Βόλος, 19/2/2014

Ακριβώς σ' αυτή τη λογική κινούμενη η Εκκλησία μας συστήνει ν' αποκτήσουμε αυτό που οι Άγιοι ονομάζουν «μνήμη θανάτου», που δεν είναι τίποτα άλλο από το μέτρο αξιολόγησης της ζωής, της τοποθέτησης της ζωής στα ακριβή της όρια. «Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας λένε πως πρέπει να διατηρούμε έντονα τη μνήμη του θανάτου. Όχι έχοντάς την ως φόβητρο, αλλά ως υπόμνηση πως πρέπει να ζούμε σε όλο το βάθος της τη ζωή, όσο κι αν αυτή διαρκέσει. Να ζούμε έμπρακτα, όχι στην επιφάνεια, αλλά στο βάθος. Μόνο ο θάνατος μπορεί να μας δώσει το μέτρο αυτού που πρέπει να είναι η ζωή. Μόνο εκείνος που είναι έτοιμος να δώσει τη ζωή του στο Θεό, στην εσώτατη αλήθεια, στον πλησίον του, θα μπορέσει να ζήσει με όλη τη δύναμη της ψυχής του. Όποιος δεν είναι έτοιμος να πληρώσει με τη ζωή του το προνόμιο να βρίσκεται εν τη ελευθερία, εν τη πιστότητι, δεν θα ζήσει ποτέ την πληρότητα της δύναμης της αλήθειας. Θα είναι πάντα επιφυλακτικός από φόβο μήπως γονατίσει, μήπως υποφέρει ή εκτεθεί πέρα από όσα είναι έτοιμος ή διατεθειμένος να δώσει...»

Είναι αλήθεια πως εμείς οι άνθρωποι ταλαιπωρούμε τη σκέψη και τη ζωή μας όλη με αμέτρητες έγνοιες, που συχνά προκαλούν άγχη, στενοχώριες, οδηγούν σε αδιέξοδα. Τα τετριμμένα της καθημερινότητας δε μας επιτρέπουν να συνειδητοποιήσουμε την μόνη αλήθεια, ότι σύντομα θα πάψουμε να υπάρχουμε ως βιολογικές υπάρξεις, αλλά οι ψυχές μας θα συνεχίζουν να ζουν στην αιωνιότητα. Ενώ βλέπουμε τον θάνατο γύρω μας, τον απωθούμε από την πραγματικότητα του εαυτού μας. Κι όμως, πόσο διαφορετική θα ήταν η ζωή αν είχαμε μνήμη θανάτου! Ένας κορυφαίος Έλληνας πολιτικός του κοντινού παρελθόντος, ένας αληθινά πνευματικός άνθρωπος και Ακαδημαϊκός, έλεγε: «όταν τύχει και αδειάσει η ψυχή μου από τις έγνοιες της καθημερινότητας, από τις άδικες διώξεις κατά των φίλων μου, από τις αθλιότητες της πολιτικής, από τις μιζέριες της Ακαδημίας, τότε συγκεντρώνεται η συνείδησή μου στο πιο ουσιαστικό πρόβλημά μου, στο θάνατό μου. Και μπορώ να πω πως αυτές οι ώρες είναι οι πιο ξεκουραστικές...»². Και σε άλλο σημείο λέει: «Κάθε μέρα μελετώ το θάνατό μου, όπως ο καλός πιανίστας μελετά καθημερινά τις γκάμες του, για να είναι έτοιμος για την ερχόμενη συναυλία του, που μπορεί να είναι η τελευταία»³

Επειδή, αδελφοί μου, δε γνωρίζουμε πότε θα παίξουμε το τελευταίο έργο της ζωής μας, ας διατηρούμε σε εγρήγορση την ψυχή μας, έχοντας ενεργή μέσα μας την μνήμη του θανάτου. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

² Κων/νος Τσάτσος, «Η ζωή σε απόσταση», σελ. 120

³ όπ.π. σελ. 117